

## El diccionari clau de la campanya a Barcelona

Termes com *evaporació del trànsit*, *New Jerseys*, *superilles* i *eixos verds* han estat claus aquest mandat electoral a Barcelona, i probablement ho seran també en la campanya electoral. **P. 14-15**

# ‘Evaporació del trànsit’, ‘New Jerseys’ o ‘eix verd’: diccionari per seguir la campanya

Transformacions urbanístiques, solucions accelerades en pandèmia i polèmiques estrella del mandat

MARIA ORTEGA  
BARCELONA

**D**es dels bicibús (o fins i tot els bicivendres), a les New Jerseys, l'urbanisme tàctic, els eixos verds, la recollida porta a porta o els radars pedagògics. Són algunes de les paraules que s'han fet habituals aquest últim mandat a Barcelona. Algunes seran claus per a la campanya electoral i, segur, tenen un lloc garantit en moltes sobretauls.

## A

### Agermanament

Barcelona fa anys que firma acords d'agermanament amb ciutats d'arreu del món. Però aquest mandat l'Ajuntament ha decidit suspendre'n dos: el de Sant Petersburg i el de Tel-Aviv i Gaza. El primer trencament de relacions va produir-se amb la invasió russa d'Ucraïna i ha quedat lliure de polèmiques. Però no el segon, que va ser una decisió de l'alcaldeessa atenent una iniciativa ciutadana –que no va acabar obtenint el suport del ple– per rebutjar la política de “persecució” contra el poble palestí.

## B

### Bicibús

El fenomen del bicibús, que és un grup de famílies que s'organitzen per anar juntes fins a l'escola en bicicleta, va arribar a Barcelona just després de la pandèmia de la mà del Col·legi Reial Monestir de Santa Isabel. I es va fer gran a partir del 2021, amb les línies de l'Eixample, que circulen pel mig de la calçada i per carrers tan transitats com Entença. El moviment ha fet popular l'expressió de *bicivendres* en referència a la crida a anar a l'escola (o a la feina) en bici cada divendres.

## C

### Contracta de la neteja

La contracta de la neteja és la de més envergadura de totes les que aprova l'Ajuntament –s'endú prop del 10% del pressupost municipal–, però sol ser un tema d'aquells considerats poc sexis. Acostuma a generar pocs titulars, però no ha estat així aquest mandat, quan la renovació de la maquinària i de tots els contenidors de la ciutat amb l'entrada de la nova contracta ha coincidit amb un moment de moltes crítiques sobre la neteja dels carrers.

## D

### Descentralització del turisme o decreixement

L'àrea de Turisme (en mans del PSC) ha insistit en l'estratègia d'in-



tentar treure pressió dels punts més saturats enviant els visitants també cap a atractius perifèrics i ha defensat atreure un turista “de més qualitat”. I els comuns han fet seva la crida a decreixer en creueristes. Plantegen un topall de 200.000 al mes en temporada alta.

## E

### Evaporació del trànsit

Un dels debats centrals del mandat és què passa amb el trànsit que circulava per un carrer quan perd carrils. Els detractors del model de pacificacions critiquen que els cotxes passen directament a saturar més vies veïnes, mentre que els seus impulsors exposen que hi ha un percentatge d'aquest trànsit que desapareix quan topa amb dificultats, que s'evapora, vaja.

## F

### Fantasma

Siguin cuines o supermercats, es tracta d'un fenomen que ha esclatat després del confinament. Supermercats on no es pot entrar a comprar perquè són espais que emmagatzemen els productes que compren els clients online i que uns repartidors els duen a casa, o bé cuines que treballen només per entregues a domicili. Barcelona ha prohibit aquests supermercats i envia les macrocuines a la Zona Franca i amb unes condicions molt delimitades.

## G

### Gentrificació verda

La derivada que més preocupa de les transformacions urbanístiques que s'estan fent en zones com l'Eixample per tenir més verd és (alteracions del trànsit a banda) l'encariment del preu de l'habitatge. L'anomenada *gentrificació verda* és el perill que comporten les milliores que es fan en un barri en cas d'acabar-ne expulsant els veïns.

## H

### Habitacions turístiques

L'Ajuntament ha hagut d'actualitzar el seu pla de regulació turística, el PEUAT, per fer-lo resistent a les sentències judicials. La modificació ha inclòs la prohibició de les habitacions turístiques, que són les que es lloguen per menys d'un mes. Les anomenades *llars compartides* només s'admeten si es fan en habitatges d'ús turístic que renuncien a aquesta llicència.

## I

### Inseguretat

Passen els anys i la inseguretat persisteix al capdamunt del rànquing

de les preocupacions dels barcelonins, segons el baròmetre municipal. Hi és des del 2018 i ara és la principal preocupació per a un de cada quatre ciutadans.

## J

### Jugable

És un dels adjectius que més ha repetit el govern de Colau per definir els seus projectes: fer una ciutat més "jugable". Això ha consistit en grans estructures de joc, àrees infantils sense tancaments i, també, en el que s'ha erigit com un dels projectes estrella del mandat: l'extensió de les proteccions d'entorns escolars.

## L

### 'Lawfare'

És el terme que utilitza l'equip de Colau per definir l'ofensiva judicial que han desencadenat molts dels seus projectes. L'alcaldesa arribarà a les eleccions amb tres causes obertes: la querrela que li ha interposat el fons propietari del bloc Llavors, la de les subvencions atorgades a entitats socials i la que investiga si hi ha delictes urbanístics a la superilla. Fins ara, ja han quedat arxivades onze causes contra el govern municipal.

## Llosa

La llosa de formigó que, fins fa unes setmanes, cobria dos trams de la ronda Sant Antoni és un dels elements sobre els quals s'ha escrit més. Ha acabat encarnant el debat entre els que volien mantenir l'espai lliure de trànsit i els que demanaven recuperar carrils.

## M

### Marquesina

Tot i que el gran protagonisme del mandat en matèria urbanística han sigut les pacificacions a l'Eixample, el tramvia per la Diagonal s'ha guanyat un honorabilitat segon lloc. El tram entre Glòries i Verdguer està llest d'aquí un any i, per ara, el govern de Colau només ha pogut inaugurar la marquesina de la que serà la tercera parada.

## N

### New Jerseys

Han tenyt de groc els carrers de Barcelona durant quasi tres anys. Són els controvertits blocs de formigó que, en ple desconfiament, es va acordar fer servir per poder ampliar terrasses de bar en calçada i que han generat molta crítica per la seva estètica. L'Ajuntament diu que ja en queden menys del 10%. Sí que consolidada, però, algunes d'aquestes terrasses guanyades sobre l'asfalt. Serà ja amb les tarimes definitives. En total, el covid haurà deixat a la ciutat 1.131 terrasses noves o ampliades, 495 de les quals en calçada.

## O

### Obrim carrers

És el programa municipal per deixar alguns espais lliures de trànsit durant el cap de setmana. L'exemple paradigmàtic són els talls setmanals a Creu Coberta i Gran de Gràcia.



## P

### Pla d'usos

És l'instrument que permet regular el tipus d'activitats que poden o no poder obrir en una determinada zona. Aquest mandat ha sigut especialment polèmic el que discutia quants bars podran instal·lar-se a l'Eixample i, especialment, al barri de Sant Antoni, que era el punt que va acabar enfrontant comuns i socialistes. Finalment, es va decidir mantenir el blindatge actual, però tornar a estudiar el tema l'any que ve.

## Q

### Quinze minuts

La ciutat dels quinze minuts és el concepte que ha popularitzat Carlos Moreno, urbanista i assessor de l'alcaldesa de París, Ane Hidalgo. Defensa les ciutats policèntriques i sense barris excessivament especialitzats en oficines o habitatge perquè tots els veïns puguin tenir tots els serveis que necessiten fent un trajecte de menys d'un quart d'hora.

## R

### Radar pedagògic

Van començar a funcionar en l'anomenada fase pedagògica, que avisava de les infraccions sense multar, però a partir de mitjans de gener, els 17 nous radars de Barcelona ja sancionen els conductors que corren massa. Dotze limiten la velocitat a 30 km/hora davant d'algunes escoles i els altres cinc s'han col·locat en punts on es detectaven moltes superacions del límit per garantir que no se sobrepassen els 50 km/hora. En conjunt, la primera setmana van detectar 818 infraccions.

## S

### Superilla / eix verd

Ha fet fortuna el nom de *superilla*, que és el que el govern de Colau utilitza ara en genèric per englobar totes les pacificacions (com si fos una marca), però el que fa ara Barcelona ja no s'hi assembla. Una superilla, com la que es va provar inicialment al Poblenou i es va acabar suavitzant, és una unió de nou illes de cases (3x3) que, per mitjà d'un sistema de bucles, envia el trànsit als carrers perifèrics i restringeix tot l'espai central al trànsit local. El que es desplega ara a l'Eixample són els eixos verds per pacificar un de cada tres carrers i guanyar places a les cruïlles.

## T

### Taxa Amazon

Barcelona acaba el mandat havent aprovat la taxa que grava el repartiment de mercaderies per part dels grans operadors de comerç electrònic, com Amazon. Tots els operadors postals que tributen més d'un milió a l'any han d'abonar anualment un 1,25% de la seva facturació a les arques públiques.

## U

### Urbanisme tàctic

Ha sigut, sens dubte, el tema amb majúscules del mandat. El govern municipal va apostar, durant el desconfiament, per accelerar reformes previstes (o anhelades) per donar més espai a qui camina i prendre'l al cotxe. Ho va fer amb pintura a terra i blocs de formigó.

## V

### Valls

L'ex primer ministre francès Manuel Valls mereix un lloc en aquesta llista. Tot i que va obtenir a les urnes uns resultats força més discrets del que alguns havien pronosticat, va tenir un paper fonamental perquè Ada Colau aixequés la vara d'alcaldesa malgrat haver quedat per darrere d'Ernest Maragall (ERC) en vots. Tres regidors del grup de Valls van donar suport a la investidura de Colau, i això va suposar el trencament definitiu de Barcelona pel Canvi i Ciutadans. I a partir d'aquí, poca cosa més. Valls va deixar l'Ajuntament, sense ni fer el tradicional discurs de comiat, el setembre del 2021.

## W

### WhatsApp

Si aquest particular diccionari ha de tenir una w és la del missatge de WhatsApp més famós del mandat: el que va enviar Jaume Collboni a Ada Colau per comunicar-li, un diumenge de bon matí, que deixava el govern i dimittia com a primer tinent d'alcaldia. Collboni començava aquí la campanya electoral.

## X

### Xip

Les bosses d'escombraries amb xips identificatius per al sistema de recollida d'escombraries porta a porta a Sant Andreu i la necessitat d'ajustar-se a uns horaris per desfer-se de la brossa van desencadenar la polèmica. El govern municipal es va veure abocat a aturar l'extensió del sistema i a introduir-hi canvis, com noves bústies i contenidors amb identificació.

## Z

### ZBE/ ZUC

La z ha de ser la de les zones. La primera, la zona de baixes emissions (ZBE), que també ha hagut de fer ajustaments després que el TSJC tombés l'ordenança que la regula. La segona zona que ha portat cua són les anomenades ZUC, les zones d'ús compartit, que, quan s'aixequi la moratòria vigent, seran els únics espais on els gossos podran anar deslligats fora del que són les àrees canines.